

1903-12-17

AFSENDER

Michael Lunn

MODTAGER

Edvard Holm

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København

Modtagersted:

København

Arkivplacering:

Carlsbergfondets arkiv 120, 1902-1903

Emneord:

Ny Carlsberg Glyptotek

DOKUMENTINDHOLD

Carl Jacobsens gamle ven Michael Lunn skriver i stærke vendinger til Carlsbergfondets formand Edvard Holm, at Carl Jacobsens dispositioner er kritisable.

TRANSSKRIFTION

d 17de December 1903

Hr Professor Dr phil Edv. Holm

Kommandør af Dannebrog Dmd pp

Skjøndt min Læge har forbudt mig at drikke bayersk Øl, synes Skjæbnen at ville, at jeg hvert Aar naar Dagene begynde at blive korte, skal komme til at beskæftige mig mere og mere med denne Artikel indtil jeg i den rigtige Mørketid er ved at blive opslugt af Ølhavet. Dette Aar danner ingen undtagelse; det er nu særligt galt fat og jeg maa derfor bede Hr. Professoren om at undskylde at jeg atter kommer og plager Dem, nu da det viser sig, at jeg ikke kan udrette noget med egne Kræfter. De veed jo Hr Professor, at fru Otilia Jacobsen døde i Sommer, men veed De ogsaa, hvoraf hun døde, eller med andre Ord, hvad der saaledes havde undergravet hendes Kræfter, at hun var ude af Stand til at staa imod, da Sygdommen berørte hende med sin Finger?. Det var Sorg og Bekymringer. Sorg over at see og føle, hvorledes Kunst og Glyptotheksinteressen saaledes mere og mere tog hendes Mand fanget, at alle andre Hensyn efterhaanden gled tilside for Gjennemførelsen af det som han var kommet til at betragte som sin Mission, og som hun kaldte med dets rette Navn en Mani, og Bekymringerne for hvorledes det skulde gaae ham selv og efter hans Død Børnene, naar han for at tilfredsstille sit Ønske om inden sin Død at see de Planer gjennemførte, hvormed han syslede, opbrugte hele Familieformuen. Da hun satte sit Navn under Skjødet paa Ny Carlsberg og Fundatsen for Ny Carlsbergfondet, var det under den Be-

tingelse, at hendes Mand traf saadanne Dispositioner, at det derved sikrede Børnene, at der ved hans Død vilde tilfalde dem en Arv, der svarede til den Formue, som han selv havde oppebaaret som Arv efter sine Forældre, og da det saa bagefter blev hende klart, paa hvilken Maade hendes Mand agtede at opfylde sit Tilsagn til hende, og at den Betyggelse, som hun havde tilsigtet at opnaae, blev aldeles illusorisk tvingedes hun under Selvbepreidelser, fordi hun havde stolet paa det mundtlige Tilsagn og givet sin Underskrift forinden det var stadfæstet ved

Dokumenter, hvorved den Arv, der skulde sikres Børnene var gjort uangribelig i Forhold til fremtidige Dispositioner fra hendes Mands Side. Carl Jacobsen har, saaledes som jeg tidligere har omtalt for Hr. Professoren, en ganske eiendommelig Evne til at bringe en Strid mellem sine Ønsker og sine Pligter til at opløses i skjøn Harmoni, og han har da ogsaa udfundet en Maade, paa hvilken han baade kan disponere over alt hvad han kan rage og skrabe sammen af kontante Midler, til fremme af sine rent personlige Planer, og samtidigt undgaa mere end opfylde de Løfter, som han har givet til sin afdøde Hustru. Han anvender nemlig pengene saaledes, at han ikke bortgiver dem, men udlaaner dem til sig selv som Formand for Ny Carlsbergfondets Direktion saaledes at Fondet skal tilbagebetale dem, efterhaanden som det maatte faa Midlerne i Hænde dertil gennem den Fondet tilkommende Del af Ny Carlsbergs Bryggerioverskud. Ad denne Vei opnaar han i sin Levetid at kunne rade over de indtægter, som i Fremtiden igjennem et Tidsrum, hvis Varighed under de forhaandenværende Omstændigheder nærmest maa betegnes som uberegnelig, vilde tilflyde Ny Carlsbergfondet, og samtidigt at berolige sin Samvittighed med, at han, som Arv til sine Børn vil efterlade sig ikke blot ligesaa meget, som han selv har faaet som Arv efter sine Forældre, men ogsaa et Par Millioner mere, nemlig for det første den ham ved Overdragelsen af Ny Carlsberg til Carlsbergfondet forbedrede Kapital (pr Fundats § 2 litra Litra F) 2,136984 Kr 05 Øre for det andet den Kapital, hvormed han foreløbigt forstrækker Ny Carlsbergfondet for at dette kan udbetale det til Opførelsen af Glyptoteksbygningen med dertil hørende Glaskuppel skjænkede Beløb 1000000 Kr. for det tredje en Fordring paa Ny Carlsbergfondet for et Beløb af ... 200000 Kr. der laanes Fondet til dermed at bestride Udgifter med Udsmykning af Glyptoteksbygningen for det fjerde en Fordring paa Ny Carlsbergfondet paa mindst 900000 Kr der udgjøre Betaling for de Kunstværker, som han har indkøbt, og til hvilke det er hans Mening at give Fondet Forkjøbsret altsammen 4,200.000 Kr. foruden, hvad han ellers maatte efterlade sig, og som under heldige Omstændigheder kan blive til en Million eller lidt mindre heldige Omstændigheder kan blive til et rundt Nul. Jeg kan ikke see, at Børnene kunne komme i Erhvervsvirksomhed ved at arve Fordringer paa en Debitor, der for Tiden er ganske ude af

Stand til at betale det være sig Kapital eller Renter, men for nmig staar det som ikke mindre utilbørligt, at Ny Carlsbergfondet begynder sin Virksomhed med at belemres med en Gjæld paa et Par Millioner og derved binder de Indtægter, som Fondet i allerbedste Tilfælde vil kunne opnaa i Løbet af 20 Aar, og som i Øieblikket maa betragtes som temmelig usikre, saa at Fondet gennem denne krampagtige Kraftanstrængelse sættes ud af Virksomhed igjennem et Tidsrum, der under alle Omstændigheder vil vare langt ud over den nuværende Direktions Funktionstid.-

Denne Bestræbelse fra Carl Jacobsens Side falder sammen med den Bestræbelse, som han tidligere har vist og vel ogsaa fremdeles viser og vil vise i Retning af at faa det størst mulige Beløb af Bryggerioverskuddet frigjort til Anvendelse i Glyptoteksøiemed derved at de Penge der skulde bruges til Bryggeridriften o.desl. udredes af Carlsbergfondet eller tilveiebringes som Laan hos Banker eller Andre, indtil Ny Carlsberg efter hans Død kan refundere sin forholdsmæssige Del deraf. Dette er jo ogsaa kun en Maade, hvorpaa Fremtiden udplyndres for at Carl Jacobsen kan faa Midler i Hænde til Tilfredsstillelse af sit personlige Begjær.

Forsøget paa at leve ved at trække Vexler paa Fremtidens Bryggerioverskud, vil Carlsbergfondets Direktion jo i ethvert Tilfælde være istand til at sætte en Pind for, og jeg tillader mig at henstille til Hr.

Professorens Overveielse om samme Direktion ikke ogsaa som Overdirektion for Ny Carlsbergfondet, maatte kunne forebygge den planlagte Angribelse af Fondets Fremtidsindtægter.

Med Høiagtelse ærbødigst

M. Lunn

den 17de December 1903.

C.F.D. 120 11903-04

Høi Professor Dr phil Cav. Holm
Kommandør af Dannebrog Tved 17.

Skændt min Løgn har forbudt mig at drøkke bairnst
af, siger I sken at ville, at jeg hvort end,
naar Tager behøvede at blive lovet, skal komme
til at beskæftige mig mere og mere med denne Ar.
bilet, indtil jeg; den rigtig elleværdig er ved at
sine opløst af Alva. Dette har dauner ingen
undtagelse; det er mig særlig gæts fots, og jeg
maa derfor bede I Professor om at undersøge,
at jeg ikke kommer og plager Tved, ni da det viser
sig, at jeg ikke har indrettet noget med egne Skæppe.

I ved jo Professor at Peter Ottilia Jacobsen
døde i København; men ved I ogsaa, hvoraf hun
døde, eller med andre Ord, hvad der saaledes har
de indgravede hendes Skæppe, at hun var inde af
Hånd til at staa i med, da Lygtesvæve Gerente
hunde med sin Finger? Det var Løgn og Skæppe.

Løgn over de see af Gale, hvorledes skæppe
af Gyptisk-konkurrens saaledes mere og mere tag
hendes elendige fangst, at alle andre fæstige efter,
haanden gled hende for Gennemførelsen af det,
som hun var kommet til at betragte som sin
elleværdig, og som hun holdt med det rette Navn
en elleværdig, og Bøymængden for hvorledes det skæppe
gave hun selv og efter hans God Bøymene, naar
hun for at hjælpe sig til at Gætte om indem sin
Fad at se de Bøymene, hvormed hun syttede, og
bragte hele Familienforuften. Da hun satte sig
staben under Skæppe paa St. Carlsberg og Tvedet.
sen for St. Carlsbergfondet, var det indem den Se.

tingler, at hundes Aland hos sandanne Chiquetis,
nær, at det derved sikredes Førmene, at der ved
hans Død vilde befaæde dem en Arv, der svarede
til det Formue, som han selv havde oppebaaret
samt Arv efter sine Forældre, og da det saa kom
over blev hunde stærk, paa hvilken Aliaade hundes
Aland agtede at opfede sit, Selskab til hunde, og
at den Bødding, som hun havde skrevet at
opnaa, blev aldeles illusorisk, kun gædes ^{sin} i den
Levede: dets, fordi hun havde stolt paa at
mindeleze Selskab og givet sin Underskrift for
den det var etafdellet ved Dokumenter, hvorved
den Arv, der skulde sikres hende, var gjort uue-
gribelig i Forhold til fremtidige Dispositioner for
hendes Alands Ved.

Carl Jacobsen har, saaledes som jeg tidligere
har anstalt for de Professorer, en gunstige eien-
dommelig Cove til at bringe en Fird mellem
sine Fæder og sine Sønner til et opløst: sjaan
Famou, og han har da ogsaa udfundet en
Aliaade, paa hvilken han baade kan disponere
over alt, hvad han har raag og skat sammen
af kontante Ellidter, til Skrivne af sine reue per-
sonlige Planer, og samtidigt endogaa mere end
opfylder de Løfter, som han har givet til sin af-
fæder Hustru. Han anvender nemlig Fugene
saaledes, at han ikke bortgiver dem, men ud-
laaner dem til sig selv som Formand for
Karlshøjfondets Direktion saaledes at for-
dit skal bebaare dem, opbaare dem samt
alts om aatte Aaar Ellidter i hende dertil gjer
nem den Fondet bestaende Del af Karlshøj
Bergs Bryggerisoverhid. ad denne Vei op-
nåer han i sin Levetid at kunne naa
over de Indtægter, som i Fremtiden igjennem

et Bedømmelse, hvis Parighed indvord de forkaant
 dens er under Omstændigheder nærmet maad lee
 regnes som uberegnelig, velle kieflyde Nubarls
 Bergfondet, og saamlidende at bruge sin Sam
 vighed med, at han, som Arv til sine Børn
 net spulade sig ikke blot ligesaa migt, saam han
 selv har gaad saam Arv efter sine Foreldre, men
 sig for det første den han ved Omdragelsen
 af Nubarlsberg til Carlsbergfondet forbitende
 Kapital (pr. Turodts § 2. Lira. 1814) 2.136.984 Kr. og
 for det andet den Kapital, hvorved
 han forbitende forbitende Nubarls
 bergfondet for at den han iabstale
 det til Opførelsen af Gypstokkensbyg
 ningen med dertil behørende Gæsking.
 til styrelsen Bølge 1.000.000 Kr.
 for det tredje en Fordring paa
 Nubarlsbergfondet for et Bølge af 200.000 Kr.
 der laant Fondet til derved at
 betriid Udgifter med Udbygningen
 af Gypstokkensbygningen
 for det fjerde en Fordring paa
 Nubarlsbergfondet paa mindst 900.000 Kr.
 der udgjorde Betalingen for de skind
 varker, som han har medkjøbt
 og paa hvilke det er hans ekkering at
 give Fondet Forlydsret

sammenlagt 4.200.000 Kr.

forinden, hvad han ellers maatte spulade sig,
 og som under heldige Omstændigheder han
 velme til en stellig eller lidt mere og under
 mindre heldige Omstændigheder han blive til
 et mindre Stk.

Jeg har ikke see, at Børnene kunne komme
 i Bæverensvirkensandhed ved at arve Fordringer
 paa en Debitor, der forinden er ganske død af

Skald vil at betale det værdige Kapital eller Rentor,
men for mig staar det saakke mindre at betale,
efter at Ny Carlsbergfondet begynder sin Verk-
samhed med at betales med en Gjæld paa et
Par Millioner og derved binder de Læstøffer, som
Fondets i alle Tid vil tjene til sinne og vaare
i Løbet af 20 Aar, og som i Gjældet maa be-
trages som temmelig usikre, saa at Fondets
gjæmte denne hændelige Besøgsangst
settes ud af Værksamhed igjennem et Fidskæm, der
minder alle Omstændigheder vil være langt ud over
den mindste Fortids Fortids Tid. —

Denne Betræktelse fra Carl Jacobsens Fide-
jæder sammen med den Betræktelse, som han
tilslig har med og vel ogsaa fremdeles vil
og vil være i Betragtning af at faa det størst
mulige Beløb af Bryggeri overskuddet tilgjæng-
lig tilhørende: Gæstgæstgæstene derved at
de Peng der skædes bruges til Bryggeri driften
o. d. l. indretning af Carlsbergfondet der tilveie-
bringes som Laan hos Banker eller Andre, med
til Ny Carlsberg efter hans Død han rejser sine
sin forbeholdsmæssige Del deraf. Dette er jo
ogsaa sin en altsade, hvorpaa Fremtiden vil
begynder for at Carl Jacobsen kan faa altid
i Gælden til Reproductivitet af sit personlige
Bejær.

Forsaget paa at leve ved et brakte Veal paa
Fremtidens Bryggeri overskud, med Carlsbergfondets
Forsætelse jo, hvilket Tilfælde var istand til at
sætte en Pind for, og jeg vilader mig at henstille
til de Professorer Overordnede om samme Forsætelse
ikke ogsaa som Overordnede for Ny Carlsbergfon-
det, maatte kunne forebygge den paa det angik
sætte af Fondets Fremtidens indtægt, eller Forsætelse
til sinne.